

Sygn. akt III AUz 308/13

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Bożena Grubba (spr.)

Sędziowie: SA Iwona Krzeczowska-Lasoń

SA Maciej Piankowski

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2013 r. w Gdańsku na posiedzeniu niejawnym

sprawy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z udziałem zainteresowanych (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

o wymiar składek

na skutek zażalenia (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku - VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 czerwca 2013 r., sygn. akt VII U 1161/12

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie i podjąć zawieszono postępowanie w sprawie;
2. pozostawić rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego przed Sądem Apelacyjnym w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Sygn. akt III AUz 308/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 grudnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla A. H. wliczając do niej przychód osiągnięty przez tego pracownika w Spółce (...) z tytułu umów zlecenia wykonywanych na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., z którą pozostawał w stosunku pracy.

W toku postępowania sądowego zainicjowanego odwołaniem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. od decyzji pozwanego z dnia 21 grudnia 2011 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku - VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 20 grudnia 2012 r. zawiesił postępowanie na zasadzie art. 178 k.p.c.

Wniosek zainteresowanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. z dnia 23 maja 2013 r. (wpływ do Sądu Okręgowego w dniu 28 maja 2013 r.) o podjęcie zawieszono postępowania nie został uwzględniony. Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 28 czerwca 2013 r., sygn. akt VII

U 1161/12 odmówił podjęcia zawieszono postępowania w sprawie (pkt 1) jednocześnie zmieniając podstawę zawieszenia z art. 178 k.p.c. na art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. (pkt 2).

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że prawomocnym postanowieniem postępowanie zostało zawieszono na podstawie art. 178 k.p.c. na zgodny wniosek stron podczas gdy faktycznie postępowanie powinno być zawieszono w oparciu o przepis art. 177

§ 1 pkt 1 k.p.c., albowiem rzeczywistym powodem, dla którego złożono zostały wnioski o zawieszenie postępowania było oczekiwanie na prawomocne zakończenie postępowania w sprawach VII U 1082/12 oraz VII U 1083/12, opartych na analogicznej podstawie faktycznej i prawnej. Wynik tych postępowań będzie miał wpływ na rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, przesądzi bowiem co od zasady kwestie związane z wymiarem składek na obowiązkowe ubezpieczenia zainteresowanych zatrudnionych u płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.. Postępowanie w tych sprawach nie zostało prawomocnie zakończone.

Zażalenie na postanowienie wywiódł zainteresowany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. wnosząc o jego uchylenie przez Sąd pierwszej instancji w trybie art. 395 § 2 k.p.c. i podjęcie postępowania w sprawie, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz zainteresowanej spółki kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Skarżący zarzucił Sądowi naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść postanowienia, tj. art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez uznanie, że rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego oraz art. 181 k.p.c. poprzez niepodjęcie postępowania zawieszono na zgodny wniosek stron.

W ocenie zainteresowanego Sąd Okręgowy w Gdańsku w sposób nieuzasadniony odmówił podjęcia zawieszono postępowania w sprawie oraz zmienił podstawę zawieszenia z art. 178 k.p.c. na art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. bowiem w przedmiotowej sprawie nie zachodzi okoliczność polegająca na tym, że brak uzyskania przedsądu uniemożliwia wyrokowanie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zainteresowanego (...) spółki z o.o. z siedzibą w G. zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy rozpoznający sprawę w ramach art. 182 § 1 k.p.c. stwierdził, że inna była rzeczywista przyczyna zawieszenia postępowania i zmienił postawę prawną zawieszenia (pkt 2 zaskarżonego postanowienia) z art. 178 k.p.c. na art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., przyjmując, że rzeczywistym powodem zawieszenia postępowania było oczekiwanie na prawomocne zakończenie postępowania w sprawach VII U 1082/12 oraz VII U 1083/12, opartych na analogicznej podstawie faktycznej i prawnej. Skoro postępowanie w powyższych sprawach nie zostało prawomocnie zakończone to brak było podstaw do podjęcia zawieszono postępowania.

Rozpoznając zażalenie zainteresowanego Sąd Apelacyjny uznał, że możliwe jest zbadanie prawidłowości niezaskarżalnego postanowienia o zmianie podstawy zawieszenia, które miało wpływ na wynik sprawy na podstawie art. 380 w związku z art. 397 § 2 k.p.c. albowiem we wnioskach skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości, zaś w uzasadnieniu zażalenia domagał się, w ramach rozpoznawanego zażalenia, również kontroli zasadności postanowienia Sądu Okręgowego o zmianie podstawy zawieszenia postępowania.

Sąd rozpoznający sprawę w ramach art. 182 § 1 k.p.c. nie jest związany podstawą prawną wskazaną w postanowieniu o zawieszeniu postępowania (na zgodny wniosek stron), będącą konsekwencją procesowych oświadczeń stron, jeśli z materiału dowodowego wynika, że inna była rzeczywista przyczyna zawieszenia postępowania, a sąd opierając się

na oświadczeniach procesowych - sprzecznie z materiałem dowodowym w sprawie - powołał zgodny wniosek stron jako podstawę prawną zawieszenia postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 1983 r. IV PRN 4/83, OSNC 1983 nr 10, poz. 167).

W niniejszej sprawie z materiału dowodowego nie wynika jednak, by była inna była rzeczywista przyczyna zawieszenia postępowania.

Z akt sprawy wynika, że Sąd I instancji zarządzeniem z dnia 19 listopada 2012 r. zobowiązał strony do złożenia oświadczeń czy przychylają się do wniosku odwołującego się o zawieszenie postępowania w sprawie w terminie siedmiu dni pod rygorem uznania, że tak jest. Zainteresowana spółka (...) wyraziła zgodę na zawieszenie postępowania na zgodny wniosek stron (vide pismo k. 77 a.s.). Zainteresowany A. H., jak i organ rentowy nie złożyli oświadczenia woli w tej materii.

Tak sformułowany wniosek zmierzający do ujednoczenia orzecznictwa nie mógł być podstawą zawieszenia przewidzianą w art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. Zgodnie bowiem

z przywołanym przepisem prawa sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Przesłankę zawieszenia postępowania na podstawie przytoczonego przepisu stanowi zależność rozstrzygnięcia sprawy od wyniku innego postępowania cywilnego.

Zależność

ta musi być tego rodzaju, że orzeczenie, które ma zapaść w innym postępowaniu cywilnym będzie prejudykatem, czyli podstawą rozstrzygnięcia sprawy, w której ma być zawieszona postępowanie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2005 r., V CK 407/05, LEX

nr 462935).

Wynik jednej z wielu spraw opartych na podobnym, czy nawet takim samym stanie faktycznym, toczących się równocześnie w danym sądzie, nie stanowi prejudykalności dla pozostałych spraw. Należy bowiem zauważyć, że przepis art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. znajduje zastosowanie, gdy wynik jednego postępowania cywilnego zależy od wyniku innego postępowania cywilnego, gdyż przedmiot postępowania prejudykalnego stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu cywilnym. Oznacza to, że nie jest możliwe rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu cywilnym bez wcześniejszego rozstrzygnięcia kwestii prejudykalnych (postanowienie Sądu Apelacyjnego

w Katowicach z dnia 10 kwietnia 2006 r., III APz 11/06, LEX nr 21709).

W niniejszej sprawie o zawieszeniu zdecydował wzgląd na zasadę ekonomii procesowej oraz podobieństwo okoliczności faktycznych. Względ ten mógł uzasadniać połączenie spraw (art. 219 k.p.c.), nie dawał natomiast podstawy do zawieszenia postępowania w jednej z nich do czasu rozstrzygnięcia drugiej. Związek między obu sprawami nie ma charakteru prejudykalnego. Względy celowościowe nie uzasadniają zawieszenia postępowania w sprawie do czasu zakończenia postępowania w innej sprawie, gdyż Sąd może samodzielnie dokonywać ustaleń niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy. Zawieszenie postępowania w sprawie mogło zatem nastąpić tylko na podstawie art. 178 k.p.c., czyli tylko w okolicznościach zgody stron na takie zawieszenie.

Artykuł 181 pkt 2 k.p.c. stanowi, że Sąd postanowi podjąć postępowanie na wniosek którejkolwiek ze stron: w wypadku zawieszenia na wniosek obu stron albo wskutek niestawiennictwa - nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od zawieszenia, jeżeli strony we wniosku o zawieszenie nie oznaczyły dłuższego terminu. Skoro Sąd Okręgowy w dniu 10 stycznia 2013 r. wydał postanowienie o zawieszeniu postępowania, a skarżący wniósł o jego podjęcie 28 maja 2013 r., to upłynął trzymiesięczny termin wskazany w art. 181 pkt 2 k.p.c. i zawieszona postępowanie należało podjąć. Zauważyć należy, że zainteresowana spółka nie oznaczyła w piśmie z dnia 27 listopada 2012 r. (k. 77 a.s.) dłuższego terminu, po upływie którego możliwym byłoby żądanie podjęcia postępowania.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł, jak w punkcie pierwszym sentencji.

Zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach procesu w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że przez orzeczenie kończące postępowanie w sprawie w danej instancji należy rozumieć wyrok (postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym) albo inne orzeczenia, które trwale zamyka drogę do wydania wyroku (por. m.in. uchwałę z dnia 24 stycznia 2007 r., III CZP 124/06, OSNC 2007/6 poz. 91 oraz postanowienie z dnia 24 kwietnia 2012 r., I CZ 32/12, nie publ.). Przyjmuje się także, że chodzi tutaj o orzeczenie całkowicie kończące sprawę w danej instancji, a zatem o wyrok końcowy lub postanowienie o umorzeniu postępowania w całości lub odrzuceniu pozwu (odwołania) w całości, ponieważ dopiero takie orzeczenie pozwala na prawidłowe ustalenie wyniku sprawy, który z kolei w myśl art. 98 § 1 k.p.c. stanowi co do zasady podstawę rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

Biorąc powyższe pod uwagę uznać należy, że postanowienie Sądu Okręgowego w przedmiocie odmowy podjęcia zawieszzonego postępowania nie stanowi postanowienia kończącego sprawę w instancji, gdyż nie rozstrzyga o całości postępowania, ani o jego meritum i z tego względu brak było podstaw do odpowiedniego - w myśl art. 397 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. - stosowania w postępowaniu zażaleniowym przez Sąd Apelacyjny przepisu art. 108 § 1 k.p.c. i orzekania o kosztach tego postępowania przed zakończeniem sprawy w całości w pierwszej instancji.